

# Тема : Безпечне проведення ремонтних робіт у сільському господарстві

На сільськогосподарських підприємствах триває процес ремонту техніки та приведення її в стан готовності до весняно-польових робіт. Це зумовлює максимальне напруження, перенасиченість праці, що, в свою чергу, призводить до помилкових дій та нехтування працівниками особистою безпекою. Повинен бути належний контроль за безпечним виконанням робіт з боку інженерно-технічного персоналу, адже понад 30 % усіх виробничих нещасних випадків виникають під час ремонту машинно-тракторного парку. Необхідно здійснити всі необхідні заходи, щоб забезпечити виробничу безпеку на сільськогосподарських підприємствах.

Нагадуємо, що Правила охорони праці під час технічного обслуговування та ремонту машин і обладнання сільськогосподарського виробництва (НПАОП 01.41-1.01-01) поширюються на підприємства, установи й організації незалежно від їх підпорядкування та форми власності, на підприємців та інших юридичних і фізичних осіб, які займаються технічним обслуговуванням і ремонтом машин та обладнання сільськогосподарського виробництва.

Ремонтні роботи у стаціонарних умовах повинні проводитись у пристосованих для цього приміщеннях та виконуватись працівниками, що мають відповідну кваліфікацію. Робочі місця з ремонту та технічного обслуговування тракторів, комбайнів, двигунів та інших машин повинні бути обладнані підйомними механізмами. Захаращування проходів і робочих місць вузлами та деталями машин, що ремонтуються, матеріалами і відходами забороняється.

До роботи на свердлильних, шліфувальних та заточувальних верстатах допускаються механізатори та інші працівники, які залучаються на період ремонту, пройшли навчання, а також інструктаж з охорони праці при роботі на такому обладнанні.

Під час обслуговування машин на підйомнику (гідравлічному, електромеханічному) на механізмі або пульті його управління повинна бути вивішена табличка з написом „Не чіпати – під машиною працюють люди”.

Згідно з Правилами під час ремонту й обслуговування машин з високим розміщенням вузлів і деталей працівники повинні бути забезпечені стрем'янками. Застосовувати приставні драбини забороняється.

Під колеса машини, яка встановлена для ремонту або технічного обслуговування, з метою попередження її довільного руху необхідно підкласти противідкатні башмаки, ввімкнути передачу, ручне гальмо,

вимкнути запалювання і перекрити подачу палива. Технічне обслуговування і ремонт машин слід проводити тільки при непрацюючому двигуні, за винятком операцій, які потребують його роботи. Оглядові канали й естакади повинні мати направляючі для коліс машин, а також бути обладнані драбинами з двох боків для спуску до ями.

Перед зняттям двигуна, коробки передач, заднього моста, радіатора, паливного баку та інших агрегатів і деталей, зв'язаних із системами охолодження, змащування та живлення двигуна, необхідно попередньо злити масло, охолоджувальну рідину і паливо в спеціальні резервуари, не допускаючи їх проливання.

Забороняється: виконувати будь-які роботи з машиною, вивішеною тільки на одних підйомних механізмах (домкратах, телях тощо); встановлювати машину на випадкові предмети замість спеціальних підставок; знімати і ставити ресори на машинах (причепях) усіх конструкцій і типів без надійних підставок.

Наводимо типові приклади нещасних випадків, які сталися на сільгосппідприємствах Чернігівської області в минулі роки.

Так, на одному з сільгосппідприємств зареєстрований нещасний випадок із найманим працівником, який при виконанні ремонтних робіт з демонтажу підшипника отримав травму ока внаслідок потрапляння в нього крихти відлетілого металу. Під час розслідування вищевказаного нещасного випадку основною причиною настання нещасного випадку на виробництві встановлено невиконання вимог інструкцій з охорони праці, а саме: працівник виконував роботу із застосуванням інструменту ударної дії (молотка) без використання засобів індивідуального захисту (захисних окулярів). Супутньою причиною визнано незадовільне функціонування системи управління охороною праці. Керівництвом господарства не було забезпечено працівника для проведення ремонтних робіт спеціальним знімачем підшипників.

У фермерському господарстві під час проведення зварювальних робіт стався вибух паливного баку автомобіля, в якому було дизельне пальне. Зварювальник не промив бензобак 15-20-відсотковим розчином каустичної соди, не продув сухою парою, не заповнив його водою, не перевіряв вміст небезпечних речовин у ємності за допомогою газоаналізатора. В результаті вибуху та попадання дизпалива одяг працівника загорівся. Інші працівники за допомогою вологих ганчірок загасили полум'я на потерпілому. Цього ж дня його було транспортовано до опікового відділення Чернігівської обласної лікарні, де він помер у результаті опіку полум'ям тулуба, голови, верхніх і нижніх кінцівок, 90 % поверхні тіла.

Кожен нещасний випадок характеризується завданою шкодою здоров'ю, втратою життя, робочого часу, матеріальними витратами. Пам'ятаймо, що здоров'я та життя людини є найвищою цінністю. Тому

виконання вимог законодавчо-нормативних актів з охорони праці – це необхідність безпеки праці.